

כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב),
תשע"ד-2014

חקלאות טבע וסביבה – איכות הסביבה – מניעת זיהום
רשויות ומשפט מנהלי – רשויות מקומיות – תאגידי מים וביוב

תוכן ענינים

2	Go	מטרות	1	סעיף
2	Go	הגדרות	2	סעיף
3	Go	איסור הזרמה	3	סעיף
3	Go	תכנית ניטור והודעה למפעל	4	סעיף
4	Go	שינוי תכנית ניטור מאושרת	5	סעיף
4	Go	מיקום וסוג הדיגום	6	סעיף
5	Go	בדיקות	7	סעיף
5	Go	תשלומים בעד הדיגום והבדיקות	8	סעיף
5	Go	דיגום בלא תכנית	9	סעיף
5	Go	הזרמת שפכים חריגים הטעונים אישור	10	סעיף
5	Go	תעריפים	11	סעיף
6	Go	דיווח ופרסום	12	סעיף
6	Go	בירור תלונות מפעל	13	סעיף
7	Go	פרסום בכפוף לחוק חופש המידע	14	סעיף
7	Go	משלוח מסמכים מאת חברה	15	סעיף
7	Go	שמירת דינים	16	סעיף
8	Go	ביטול	17	סעיף
8	Go	תחילה	18	סעיף
8	Go	הוראת מעבר	19	סעיף
8	Go	תוספת ראשונה		
10	Go	תוספת שנייה		
10	Go	תוספת שלישית		
12	Go	תוספת רביעית		

כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב),
תשע"ד-2014*

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 33 ו-51(ב)(2) לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 (להלן – החוק), ולאחר שקוימו הוראות סעיף 107 לחוק, קובעת מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב כללים אלה:

1. מטרתיהם של כללים אלה הן, בין השאר:
- (1) להסדיר את ההזרמה של שפכי התעשייה באופן שלא תגרום לנזק במערכת הביוב של חברה או של כל גורם אחר, לפעולת הזרמת הביוב ולתהליכי הטיפול בשפכים או להשבת קולחים;
- (2) למנוע מטרדים ונזקים לציבור או לסביבה הנגרמים משפכי תעשייה;
- (3) להבטיח שחברה תאסוף, תסלק ותטפל בכל שפכי התעשייה המוזרמים אל מערכת הביוב שלה באופן שלא יגרום לפגיעה כאמור בפסקה (1);
- (4) להבטיח שמפעל לא יזרים בין במישרין ובין בעקיפין, למערכת הביוב שפכי תעשייה העלולים לגרום לפגיעה כאמור בפסקה (1).
2. בכללים אלה –
- "דוגם מוסמך", "דיגום חטף", "ממונה סביבה", "הספר", "ספק מי-קולחין" – כהגדרתם בתקנות קולחין;
- "דיגום מורכב" – כהגדרתו בספר;
- "הכללים הקודמים" – כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התש"ע-2011;
- "המוסמך" – כמשמעותו בסעיף 52(א) לחוק;
- "זרם תעשייתי אחוד" – זרם המאחד את כל שפכי התעשייה במפעל לרבות מערכות לריכוך מים, נקז דודי קיטור, נקז מגדלי קירור, רכז מסננים, רכז מתהליך לייצור מים נטולי יונים (אוסמוזה הפוכה) ושפכים שעברו טיפול מקדים;
- "טיפול מקדים" – טיפול בשפכי תעשייה בשטח המפעל או מחוצה לו ובטרם כניסתם למערכת הביוב לשם הורדת ריכוז המזהמים בשפכים;
- "כללי התעריפים" – כללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), התש"ע-2009;
- "מט"ש" – מיתקן לטיפול בשפכים שמיועד להפחתת ריכוז המזהמים בשפכי התורמים;
- "ממונה שפכי תעשייה" – מי שמנהל הרשות מינה לעניין כללים אלה, כולם או חלקם, מבין עובדי הרשות, לממונה על שפכי תעשייה;
- "מעבדה מוסמכת" – מעבדה כהגדרתה בחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, שהוסמכה לבצע את הבדיקות במרכיבים המנויים בתוספות, כולן או חלקן;
- "מפעיל מט"ש" – אדם שבהחזקתו מט"ש;
- "שפכים אסורים" – שפכי תעשייה שמתקיים לגבי תכולתם אחד לפחות מן התנאים המפורטים בתוספת הראשונה;
- "שפכים חריגים" – שפכים חריגים שאינם טעונים אישור ושפכים חריגים הטעונים אישור;
- "שפכים חריגים שאינם טעונים אישור" – שפכי תעשייה שריכוז אחד לפחות מן המרכיבים

* פורסמו ק"ת תשע"ד מס' 7387 מיום 26.6.2014 עמ' 1341.

תוקנו ק"ת תשע"ו מס' 7637 מיום 30.3.2016 עמ' 906 – כללים תשע"ו-2016; ר' סעיף 4 לענין תחולה.
4. סעיף 16(ד), כנוסחו בכללים אלה, יחול על הודעות חיוב שהוצאו או שהיה ניתן להוציא על חריגות בהזרמת שפכים אסורים שהתגלו בדיגומים שבוצעו מ-1 ביולי 2014, בין אם שולמו ובין אם לאו.

שבהם המנויים בטור א' בתוספת השנייה, עולה על הערכים הנקובים לצדם בטור ב' בתוספת השנייה ואינו עולה על הערכים הנקובים לצדם בטור ג' בתוספת השנייה;

"שפכים חריגים הטעונים אישור" – שפכי תעשייה שריכוז אחד לפחות מן המרכיבים שבהם המנויים בטור א' בתוספת השנייה עולה על הערכים הנקובים לצדם בטור ג' בתוספת השנייה;

"תכנית ניטור" – תכנית דו-שנתית לבדיקת איכות שפכי המפעלים בתחום החברה המוזרמים למערכת ביוב לפי סעיף 4(א);

"תקנות בוצה" – תקנות המים (מניעת זיהום מים) (שימוש בבוצה וסילוקה), התשס"ד-2004;

"תקנות קולחין" – תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010.

3. (א) מפעל לא יזרים למערכת הביוב של חברה, במישורין או בעקיפין, ולא ירשה לאחר להזרים משטחו או באמצעות מיתקניו, שפכי תעשייה המכילים –

(1) שפכים אסורים;

(2) שפכים חריגים הטעונים אישור, בלא שניתן לגביהם אישור לפי סעיף 10.

(ב) נודע לחברה על הזרמת שפכים אסורים או שפכים חריגים באופן העלול למנוע את יכולת טיהור השפכים או ניצול הקולחים, תודיע על כך מיד למט"ש הקולט את השפכים, לספק מי קולחין, לממונה שפכי תעשייה ולממונה סביבה.

4. (א) חברה תכין אחת לשנתיים תכנית ניטור למפעלים שבתחומה שהתעורר לגביהם חשש כי הם מזרמים שפכי תעשייה המכילים שפכים חריגים או שפכים אסורים למערכת הביוב, בהיועצות עם מפעיל המט"ש שאליו מוזרמים שפכי החברה.

(ב) בתכנית יפורטו, לגבי כל מפעל, מיקום נקודת הדיגום ואופן ביצוע הדיגום לפי הוראות סעיף 6, וכן מספר הדיגומים והמרכיבים שיידגמו, ובלבד שמספר הדיגומים בשנה והמרכיבים שיידגמו לגבי מפעל המנוי בתוספת השלישית לא יפחתו מן הקבוע בתוספת האמורה, ולא יפחת מארבעה דיגומים בשנה לגבי מפעל שאינו מנוי בתוספת האמורה; בטרם תקבע החברה את סוג הדיגום למפעל (חטף או מורכב), תבחן החברה בין השאר את אופן הזרמת השפכים במפעל, את סוג המזהמים במפעל ואת כמויות המים, ותוודא שסוג הדיגום שייבחר מייצג נכונה את איכות השפכים במפעל לגבי המרכיבים הנבדקים.

(ג) הכינה חברה תכנית ניטור לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב), תודיע על כך לכל מפעל המופיע בתכנית וכן תפרט את הפרטים המנויים בעניינו כאמור בסעיף קטן (ב); הודעה כאמור תהיה ערוכה לפי נוסח טופס 1 שבתוספת הרביעית.

(ד) מפעל שקיבל הודעה לפי סעיף קטן (ג) רשאי להביא לפני החברה את טענותיו בכתב בעניין תכנית הניטור בתוך 15 ימי עסקים ממועד קבלת ההודעה.

(ה) חברה תמסור למפעל את החלטתה בטענות שהועלו לפי סעיף קטן (ד) בצירוף נימוקים ופירוט השינויים בתכנית הניטור בעקבות טענותיו, אם נערכו, 7 ימי עסקים בטרם הגשת תכנית ניטור לאישור לפי סעיף קטן (1).

(ו) חברה תגיד תכנית ניטור, לאחר ביצוע הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ה), לממונה סביבה עם עותק לממונה שפכי תעשייה, תוך פירוט השינויים שביצעה לגבי תכנית הניטור שהוכנה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ובצירוף טענות המפעלים שהוגשו לפי סעיף קטן (ד); תכנית הניטור טעונה אישור ממונה סביבה בכפוף להוראות כללים אלה, ואולם גרעת מפעלים מתכנית ניטור, שינוי מספר הדיגומים, שינוי מיקום נקודת הדיגום ושינוי אופן הדיגום לגבי תוכן התכנית שהוגשה לאישור ממונה סביבה טעונים אישור ממונה שפכי תעשייה.

(ז) לא קיבל ממונה סביבה החלטה בעניין אישור תכנית הניטור בתוך 60 ימים ממועד הגשתה, יראו את תכנית הניטור כמאושרת לעניין כללים אלה, והוראות סעיפים 6 ו-7 יחולו בעניינה.

(ח) דחה ממונה סביבה את תכנית הניטור שהוגשה לאישורו כאמור בסעיף קטן (ו), כולה או חלקה, תגיש החברה תכנית ניטור מתוקנת לאישורו בתוך 60 ימים מיום קבלת ההודעה בדבר

דחיית תכנית הניטור.

(ט) עד לאישור תכנית הניטור המתוקנת כאמור, תדגום החברה את המפעלים שנכללו בתכנית שנדחתה או בחלק שנדחתה, לפי התוספת השלישית אם נכללו בתוספת האמורה, או לפי הנחיות ממונה שפכי תעשייה אם לא נכללו בתוספת האמורה, ויראו תכנית זו כתכנית מאושרת זמנית לתקופה שלא תעלה על 60 ימים נוספים מיום הגשת תכנית ניטור מתוקנת לאישורו של ממונה סביבה; בלי לגרוע מחובת החברה להגיש תכנית ניטור מתוקנת, חלפו 60 הימים ולא הגישה החברה תכנית ניטור מתוקנת, רשאים ממונה סביבה וממונה שפכי תעשייה בהסכמה לקבוע לחברה תכנית ניטור שתהיה בתוקף עד לאישור תכנית ניטור מתוקנת שתגיש החברה.

(י) חברה תעביר למפעל ולממונה שפכי תעשייה עותק מעודכן של תכנית הניטור המאושרת או המאושרת זמנית בתוך 7 ימי עסקים ממועד אישורה לפי סעיפים קטנים (ז) או (ח), ולא תבצע דיגומים לפי התכנית האמורה אלא בחלוף 7 ימי עסקים לפחות ממועד ההעברה האמור.

5. (א) ממונה סביבה וממונה שפכי תעשייה רשאים, בהסכמה, להורות על שינוי בתכנית ניטור מאושרת של חברה, כולה או חלקה.

(ב) לגבי חברה יחולו הוראות אלה:

(1) חברה רשאית להגיש בקשה לשינוי תכנית הניטור שאושרה לגביה תוך פירוט השינויים המבוקשים בתכנית והנימוקים להם;

(2) בקשה לפי פסקה (1) תוגש לאישורו של ממונה סביבה עם העתק לממונה שפכי תעשייה; חברה תשלח למפעלים בתחומה שמתבקש שינוי הנוגע להם, הודעה בדבר הבקשה; מפעלים שקיבלו הודעה כאמור, רשאים להגיש את תגובתם לשינויים המוצעים בתוך 15 ימי עסקים;

(3) אישר ממונה סביבה בקשה כאמור בפסקה (2), יחולו הוראות סעיף 4(י) בשינויים המחוייבים;

(4) על אף האמור בפסקה (2), הגישה חברה בקשה לשינוי תכנית הניטור הכוללת בקשה לגריעת דיגומים שאושרו לה בתכנית, לשינוי מיקום נקודת הדיגום או לגריעת מפעלים, לא יחליט ממונה סביבה בבקשה זו בטרם קיבל את אישורו של ממונה שפכי תעשייה.

(ג) לגבי מפעל יחולו הוראות אלה:

(1) מפעל רשאי להגיש לחברה בקשה לשינוי תכנית הניטור שאושרה לגביו, לרבות בקשה להוסיף או לגרוע דיגומים מכמות הדיגומים או המרכיבים שנקבעו לו בתכנית המאושרת, או לשינוי מיקום נקודת הדיגום; חברה תקבל החלטה בעניין הבקשה בתוך 15 ימי עסקים ממועד קבלתה;

(2) ראתה החברה לנכון לאשר את הבקשה לשינוי, תגיש בקשה לאישור השינוי לתכנית הניטור לפי פרטי הבקשה, לפי הוראות סעיף קטן (ב), בשינויים המחוייבים, עם עותק למפעל שהגיש את הבקשה; חברה תמסור עותק מהחלטה בעניין הבקשה לשינוי תכנית הניטור למפעל שהגיש את הבקשה.

6. אושרה תכנית ניטור כאמור בסעיף 4, תפעל החברה בכפוף להוראות אלה:

(1) דוגם מוסמך מטעם החברה יבצע את הדיגום;

(2) הדיגום במפעלים המפורטים בפרטים 1, 2, 6, 7, 10 עד 12, 14 ו-19 בתוספת השלישית ובמפעלים שאינם מנויים בתוספת השלישית יבוצע בשוחת הביוב האחרונה בחצר המפעל או לפני חיבור המפעל למערכת הביוב; נוכח מהנדס החברה לדעת כי לא ניתן לדגום את השוחה במיקום האמור, יבוצע הדיגום בזרם התעשייתי האחוד בחצר המפעל או מחוצה לו;

(3) הדיגום במפעלים המפורטים בפרטים 3 עד 5, 8, 9, 13 ו-15 עד 18 בתוספת השלישית יבוצע בזרם התעשייתי האחוד בחצר המפעל או מחוצה לו, אלא אם כן נוכח מהנדס החברה כי לא קיים במפעל זרם כזה או שלא ניתן לדגום זרם זה;

(4) דיגום לפי פסקאות (2) ו-(3) יהיה דיגום חטף או דיגום מורכב, בהתאם לתכנית הניטור המאושרת.

7. (א) החברה תעביר את הדגימות למעבדה מוסמכת לבדיקת המרכיבים הנדרשים ובשים לב להוראות שמירת הבדיקות בספר.
- (ב) החברה תשלח למפעל את תוצאות הבדיקות בתוך 30 ימים ממועד קבלתן, בצירוף תעודות הבדיקה שהתקבלו מהמעבדה בעניינו.
- (ג) חברה תתעד את פעולותיה כאמור בסעיפים 6 ו-7 ותשלח העתק מהם לכל אחד מהמפורטים להלן לפי דרישתו – מפעל, ממונה סביבה או ממונה שפכי תעשייה.
8. בעד דיגומים ובדיקות שבוצעו לפי סעיפים 6 ו-7 תחייב החברה את המפעל לפי התעריף המפורט בפרט 5 בתוספת השלישית לכללי התעריפים.
9. על אף האמור בסעיף 6, נוכחה חברה לדעת כי קיים צורך ממשי ומיידי לדגום שפכי מפעל שלא הוכנה לגביו תכנית ניטור או שלא לפי תכנית ניטור מאושרת או זמנית, רשאית היא לדגום את שפכי המפעל לפי סעיף 6; עשתה החברה כן, תעביר לממונה שפכי תעשייה וממונה סביבה, לא יאוחר מ-7 ימי עבודה ממועד ביצוע הדיגום, ערכון על ביצוע הדיגום לפי סעיף זה והסיבות לכך.
10. (א) מפעל המעוניין להזרים למערכת הביוב שפכים חריגים הטעונים אישור יגיש לחברה, בדואר רשום עם אישור מסירה, אחת לשלוש שנים, בקשה מנומקת בכתב ערוכה לפי נוסח טופס 2 שבתוספת הרביעית (בסעיף זה – הבקשה).
- (ב) חברה תעביר את הבקשה לתגובת ממונה סביבה בתוך 10 ימים מיום שקיבלה אותה.
- (ג) חברה תאשר את הבקשה כלשונה או בשינויים, זולת אם התברר לחברה כי מתקיימים אחד התנאים האמורים, בין אם מעצמה ובין אם ממונה סביבה הודיע לה על כך, בתוך 30 ימים ממועד העברתה לתגובתו:
- (1) קליטת שפכי המפעל במט"ש המטפל בהם לא תאפשר למט"ש לטהר את כלל השפכים המטופלים בו או את הבוצה לערכים הקבועים בתקנות קולחין או בתקנות בוצה, לפי העניין;
- (2) בשל תהליכי הייצור או חומרי הגלם במפעל או מיתקני העזר, השפכים עלולים להכיל מזהמים שאינם מורחקים בתהליכי הטיפול במט"ש וזאת בשים לב, בין השאר, להשפעתם על ניצול הקולחין.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), חברה רשאית לסרב לבקשה אם ספיקת שפכי המפעל או עומס שפכיו עולים על 10% מהספיקה או העומס מכלל שפכי החברה.
- (ה) אם המט"ש בבעלות חלקית של החברה או בבעלות מלאה של גורם שאינו החברה, תתאם החברה עם מפעיל המט"ש את האישורים לפי סעיף קטן (ג) באופן שיאפשר למט"ש לטהר את השפכים לערכים הקבועים בתקנות קולחין ובתקנות בוצה; באין הסכמה בין החברה למפעיל המט"ש, יכריע במחלוקת ממונה סביבה, בהתייעצות עם ממונה שפכי תעשייה, לאחר שנתן לצדדים הזדמנות להשמיע את טענותיהם.
- (ו) חברה תודיע למפעל על החלטתה בבקשה, בצירוף נימוקים, בתוך 60 ימים מיום שהוגשה; לא הודיעה החברה על דבר החלטתה בתוך התקופה האמורה, יראו את הבקשה כאילו אושרה; אושרה הבקשה, יום האישור ייחשב כיום שבו הגיש המפעל את הבקשה.
- (ז) דחתה החברה את הבקשה או אישרה את הבקשה בשינויים, תנמק את החלטתה בכתב ותודיע למפעל על זכותו להביא לפניו בכתב את טיעונו כנגד החלטתה, בתוך 15 ימים ממועד קבלת ההודעה, עם עותק לממונה סביבה; החברה תבחן את טענות המפעל ותודיע לו על החלטתה בעניינו בתוך 15 ימים ממועד הגשת טיעונו המפעל.
- (ח) ערכים שאושרו למפעל להזרמה לפי סעיף קטן (ג) יהיו הריכוז המרבי המותר להזרמה על ידי המפעל.
- (ט) על אף הקבוע בסעיף קטן (א), מפעל המעוניין להזרים למערכת הביוב שפכים חריגים הטעונים אישור בריכוזים שונים מאלה שאושרו לו על פי סעיף זה או במועד השונה מזה שבסעיף (א), רשאי להגיש לחברה בקשה נוספת והוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ח) יחולו בשינויים המחויבים.
11. (א) בוצע דיגום לפי סעיף 6 או 9 לכללים אלה ונמצא כי המפעל הזרים שפכים בניגוד

לאמור בסעיף 3, תחייב החברה את המפעל בתשלום לפי פרטים 3 ו-4 בתוספת השלישית לכללי התעריפים, לפי העניין.

(ב) בוצע דיגום לפי סעיף 6 או 9 לכללים אלה ונמצא כי המפעל הזרים שפכים חריגים שאינם טעונים אישור או שפכים חריגים הטעונים אישור שניתן לגביהם אישור לפי סעיף 10(ג) תחייב החברה את המפעל בתשלום לפי פרט 2 בתוספת השלישית לכללי התעריפים.

(ג) במקרקעין שבהם כמה מפעלים שלא מותקן בכל אחד מהם מד-מים, יוטלו חיובים לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) על מפעלים אלה, יחד ולחוד.

(ד) על חיובים כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו ההוראות האלה:

(1) החיובים יהיו בעד התקופה שחלפה ממועד הדיגום האחרון לפי תכנית הניטור או בעד תקופה של 90 ימים, לפי הקצרה מביניהן, זולת אם הוכיח מפעל, להנחת דעתה המלאה של החברה, כי יש לחייבו בעד תקופה קצרה יותר;

(2) החליטה חברה לחייב מפעל בעד תקופה קצרה יותר כאמור בפסקה (1), תנמק ותתעד את החלטתה ורשאית היא, באישור ממונה סביבה, להוסיף לתכנית הניטור של המפעל דיגום נוסף ויראו בדיגום זה דיגום לפי תכנית ניטור המאושרת לפי סעיף 4;

(3) החיובים יחושבו על בסיס ספיקות שפכים שנקראו במד-שפכים של מפעל בתקופה כאמור בפסקה 1; בהעדר מד-שפכים כאמור, על בסיס צריכות המים שנקראו במפעל בתקופה האמורה בפסקה 1 או לפי ממוצע צריכות מים יומיות שנקראו במפעל בתקופת החיוב שקדמה לדיגום.

(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בוצע דיגום לפי סעיף 9 לכללים אלה, לא תחייב חברה מפעל בתשלום לפי סעיף זה אלא אם כן קיבלה לכך את אישורו מראש ובכתב של ממונה שפכי תעשייה.

(ו) חברה תשלח למפעל הודעה על חיוב לפי סעיף זה בתוך 60 ימים מיום קבלת תוצאות הדיגום או אישורו של ממונה שפכי תעשייה, לפי העניין, או במועד נדחה אחר בצירוף נימוקים מיוחדים; הודעת החיוב תפרט, בין השאר, את אופן עריכת החיוב ותהיה ערוכה לפי נוסח טופס 3 שבתוספת הרביעית; מפעל רשאי להביא לפני החברה את טיעוניו כנגד הודעת החיוב, בכתב, בתוך 30 ימים ממועד קבלתה; החברה תבחן את טענות המפעל ותודיע לו על החלטתה בעניינו בתוך 30 ימים ממועד הגשת טיעוניו.

(ז) אין בחיוב בתשלום לפי סעיף זה או בפירעון החיוב, משום היתר, הרשאה או הסכמה להזרמה בניגוד לכללים אלה.

(ח) על אף האמור בסעיף זה, חברה לא תחייב מפעל בשל הזרמת שפכים חריגים או אסורים בהתבסס על תוצאות הדיגום הראשון שביצעה בשפכיו לפי כללים אלה או לפי הכללים הקודמים.

12. (א) חברה תמציא לממונה שפכי תעשייה ולממונה סביבה בתום כל שנה, ולא יאוחר מתום חודש מרס של השנה שאחריה, דוח שנתי המסכם את פעולותיה לפי סעיפים 4, 6, 7, 9, 10 ו-11 וכן פירוט המקרים הידועים לחברה על הזרמת שפכים בניגוד לכללים אלה.

(ב) חברה תפרסם באתר האינטרנט שלה את הדוח המפורט בסעיף קטן (א) למעט פירוט סך החיובים לפי סעיף 11 לכללים, פעולות שהוגשו לגביהן תלונות לפי סעיף 13 וטרם התקבלה לגביהן החלטה, או שקיימים לגביהן הליכים משפטיים תלויים ועומדים, וכן תעמידו לעיון הציבור במשרדה.

13. (א) מצא ממונה שפכי תעשייה כי החברה הפרה הוראות כללים אלה באופן מהותי או יסודי, רשאי הוא להורות על ביטול החיובים שהוצאו למפעל לפי סעיף 11 הקשורים להפרה האמורה, כולם או חלקם, ורשאי הוא להורות כי לתקופה מסוימת החברה תעביר לאישורו דרישות תשלום לפי סעיף 11 בטרם העברתם למפעל; כל זאת, לאחר שנתן לחברה הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו לפניו.

(ב) מפעל רשאי להלין, בכתב, לפי סעיף 108 לחוק, על החלטות, הוראות ופעולות של החברה או מי מטעמה לעניין יישום כללים אלה לפני ממונה שפכי תעשייה, בתוך 60 ימים מיום שנמסרו לו; ממונה שפכי תעשייה רשאי, לאחר שנתן לחברה הזדמנות סבירה להגיש את טענותיה,

בכתב או בעל פה, לבטל, להשהות או לשנות את ההחלטה, ההוראה או הפעולה; הודעה על החלטת ממונה שפכי תעשייה תינתן בתוך זמן סביר מיום הגשת התלונה, אך לא יאוחר מ-180 ימים מיום קבלת התלונה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) –

(1) תלונות בעניינים המנויים בסעיפים 4 עד 7 יידונו לפני ממונה שפכי תעשייה תוך היועצות עם המוסמך;

(2) בהגשת תלונה על הוראות סעיף 10(א) עד (ה) ו-9(9), יחולו הוראות סעיף 52 לחוק.

(ד) מצא ממונה שפכי תעשייה כי יש בהחלטתו בעניין תלונת המפעל כדי להשפיע על מפעלים אחרים או על חברה או שיש בה עניין לציבור, תפרסם הרשות הממשלתית באתר האינטרנט את ההחלטה, בכפוף להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

14. (א) על אף האמור בסעיפים 12(ב) ו-13(ד) לא יפורסם מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק חופש המידע), ורשאים שלא לפרסם מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ב) על פרסום מידע כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 11 לחוק חופש המידע, בשינויים המחויבים.

15. הודעות, החלטות ומסמכים אחרים שעל חברה למסור למפעל לפי סעיפים 4, 5, 7(ב), 10(ו) ו-11(ה) יישלחו למפעל בדואר רשום או במסירה אישית, וכן באמצעות דואר אלקטרוני ובלבד שהמפעל לא התנגד לשליחה באמצעי זה.

16. (א) אין בכללים אלה לגרוע מכל אחד מאלה:

(1) תקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003, לרבות סמכות נותן האישור לפיהן לקבוע החמרה ולהתיר הקלה של הערכים לפי תקנות 3 ו-4 לאותן תקנות;

(2) תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מתכות ומזהמים אחרים), התשס"א-2000, לרבות סמכות ממונה לעניינן לאשר ריכוז מרבי לפי תקנה 3(ה) לאותן תקנות;

(3) תקנות המים (מניעת זיהום מים) (ערכי הגבה של שפכי תעשייה), התשס"ד-2003.

(ב) לעניין סעיף 10, אין בכללים אלה לגרוע מתנאים שנקבעו בהיתרים או ברישיונות שניתנו למפעל לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, או לפי חוק המים, לפי העניין ובלבד שמפעל הגיש בקשה לחברה כאמור בסעיף 10.

(ג) על אף הקבוע בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), חברה תחייב מפעל שהזרים שפכים חריגים הטעונים אישור ושפכים אסורים, בתשלומים לפי סעיפים 8 ו-11 אף אם ההזרמה הותרה לו בהיתרים או ברישיונות כאמור.

(ד) ניתנה למפעל הקלה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי המפעל לפנות לממונה שפכי תעשייה בבקשה להורות לחברה שלא לחייבו בתשלומים לפי סעיף קטן (ג) בעד שפכים אסורים בלבד מהמועד שבו חלה לגביו ההקלה האמורה, ויעביר עותק מבקשתו לחברה בתוך 7 ימי עסקים ממועד שליחתה לממונה שפכי תעשייה.

(ה) על אף האמור בסעיף 11(ו), קיבלה החברה הודעה כאמור בסעיף קטן (ד), לא תוציא הודעת חיוב למפעל בעד אותו מרכיב שלגביו ניתנה ההקלה כאמור, כל עוד לא התקבלה החלטת ממונה שפכי תעשייה בבקשת המפעל.

(ו) ממונה שפכי תעשייה רשאי לקבל או לדחות את בקשת המפעל, כולה או חלקה, וכן להורות על חיוב המפעל בתשלומים מופחתים, וזאת בשים לב לסעיף 1 ובכלל זה עיקרון העלות, החשש לפגיעה במערכות הולכת השפכים, הטיפול בשפכים והשבת הקולחין והיקף הפגיעה האמורה; ממונה שפכי תעשייה יעביר את החלטתו בבקשה למפעל ולחברה שבתחומה נמצא המפעל.

(ז) קיבל ממונה שפכי תעשייה את בקשת המפעל, כולה או חלקה, תפעל החברה לפי

החלטתו ובכלל זה החלטתו לעניין מועד התחילה.

17. הכללים הקודמים – בטלים. ביטול
18. תחילתם של כללים אלה ביום ג' בתמוז התשע"ד (1 ביולי 2014) (להלן – יום התחילה). תחילה
19. (א) כללים אלה יגברו על כל הסכם בין מפעל למט"ש ובין מפעל לחברה, שנחתמו לפני יום התחילה; על אף האמור – הוראת
- (1) מפעל שאושר לו לפי סעיף 13 לכללים הקודמים הסכם עבר כהגדרתו בכללים הקודמים, רשאי להמשיך ולנהוג לפי אותו הסכם, בתנאים ובתקופה שאושרו או נקבעו כאמור;
- (2) ממונה שפכי תעשייה רשאי לאשר הסכם בין מפעל לבין חברה שהחלה לפעול אחרי יום התחילה, שנעשה לפני יום תחילת פעילות החברה, לרבות הארכה של הסכם שנחתם לפני אותו יום, אם שוכנע שהמפעל שילם תשלומים חד-פעמיים או שוטפים בעד המט"ש, שהם סבירים או מוצדקים בנסיבות העניין, ובלבד שהמפעל הגיש את הבקשה לאישור ההסכם לממונה שפכי תעשייה בתוך ארבעה חודשים מיום התחילה או מיום תחילת פעילות החברה, המאוחר מביניהם;
- (3) ממונה שפכי תעשייה לא יאשר את ההסכם לתקופה העולה על 15 שנים או על תקופת ההסכם, לפי המוקדם;
- (4) אישר ממונה שפכי תעשייה את ההסכם, יראו את ההסכם, בכפוף לתנאים שהוא התנה, כבא במקום התעריפים שנקבעו לשפכים בכללי התעריפים.
- (ב) הוגשה או אושרה תכנית ניטור למפעל לפי הכללים הקודמים לפני יום התחילה, יראו אותה כאילו הוצאה מכוח כללים אלה ויחולו עליה כללים אלה בשינויים המחוייבים.
- (ג) לא הגישה חברה תכנית ניטור כאמור בסעיף 4(א) לפני יום התחילה, תגיש החברה תכנית ניטור כאמור בתוך 90 ימים מיום התחילה.
- (ד) ניתן למפעל אישור כאמור בסעיף 6(ה) לכללים הקודמים, יעמוד האישור בתוקף למשך 12 חודשים מיום התחילה.

תוספת ראשונה

(סעיף 1 – ההגדרה שפכים אסורים)

שפכים אסורים

1. שפכים המכילים אחד או יותר מאלה הם שפכים אסורים, ובלבד שהערך המנרד עולה על הערך הקבוע בתוספת זו בצירוף ערך אי-ודאות הבדיקה כפי שדווחה המעבדה:
- (1) נוזלים בעלי ערך הגבה (pH) נמוך מ-6.0 או גבוה מ-10.0 בבדיקת שדה;
- (2) חומר העלול לגרום בדרך כלשהי להפרעה משמעותית באיסופם או בטיפולם של השפכים במערכת הביוב של החברה או של כל גורם אחר, לרבות מוצקים או חומר צמיג בגודל ובכמות העשויים לשקוע או שלא להיגרף, לרבות שאריות עוגת סינון, אספלט, פגרי בעלי חיים, גבבה, אפר, חול, בוץ, קש, שארית עיבוד שבבי בתעשייה, שארית גזם נוי, חלקי מתכת, זכוכית, סמרטוטים, נוצות, פלסטיקה, עץ, דם מלא, תוכן קיבת בהמות, עצמות, שיער ושאריות עור, קרביים, מגבונים לחים וכלים חד-פעמיים, בין אם הם שלמים ובין שעברו ריסוק או קיצוץ;
- (3) מוצקים שאינם עוברים פתח של 10 מילימטר;
- (4) נוזלים בטמפרטורה העולה על 40° צלסיוס;
- (5) פסולת העלולה לשקוע ולהפוך למוצקה או לצמיגה בטמפרטורות שבין 20° צלסיוס ל-40° צלסיוס;
- (6) נוזל, מוצק או גז העלול לגרום ליצירת תנאי בעירה או פיצוץ במערכת הביוב של החברה או של כל גורם אחר;
- (7) כלל פחמימנים הלוגניים מומסים (DOX) המבוטא ככלורידים, בריכוז העולה על 1

נוסח מלא ומעודכן

0.15	מוליבדן (Mo)
1 או 0.5 מעל למי הרקע, הגבוה מבניהם	מנגן (Mn)
1 או 1 מעל למי הרקע, הגבוה מבניהם	נחושת (Cu)
0.5	ניקל (Ni)
0.05	סלניום (Se)
0.5	עופרת (Pb)
0.1	קדמיום (Cd)
1	קובלט (Co)

(27) חומרים שמנהל הרשות הורה לגבי תחומה של חברה מסוימת, שהזרמתם למערכת הביוב עלולה להסב לה נזק; מנהל הרשות ימסור הודעה בדבר חומרים אלה לממונה סביבה ויפרסם הודעה על כך באתר האינטרנט של הרשות ובלבד שניתנה לציבור האפשרות להביע את עמדתו בעניין זה; קביעה כאמור יכול שתהיה לגבי חומרים המפורטים בתוספת זו בריכוז המותר להזרמה למערכת השפכים ויכול שתהיה לגבי חומרים שאינם מפורטים בתוספת זו.

תוספת שנייה

(סעיף 1 – הגדרת שפכים חריגים שאינם טעונים אישור, שפכים חריגים הטעונים אישור, סעיפים 3(א), 11(ב) ופרט (17) בתוספת הראשונה)

שפכים חריגים

שפכים המכילים אחד או יותר מאלה הם שפכים חריגים, ובלבד שהריכוז של מרכיב בטור א' הנמדד עולה על הריכוז המפורט לצדו בטור ב' או ג', לפי העניין בצירוף ערך אי-ודאות הבדיקה כפי שדיווחה המעבדה:

טור א' מרכיב	טור ב' ריכוז – מיליגרם לליטר	טור ג' ריכוז – מיליגרם לליטר
כלל מוצקים מרחפים (TSS)	400	1000
צריכת חמצן כימית (COD)	800	2,000
חנקן קיילדל*	50	100
זרחן כ-P*	15	30

* הזרמה למט"ש המרחיק חנקן או זרחן.

תוספת שלישית

(סעיף 4)

ניטור איכות שפכי מפעלים

טור א' מגזר תעשייתי/תחום פעילות	טור ב' מס' דיגומים מזערי בשנה	טור ג' מרכיבים לבדיקה
(1) מוסכים (מכונאות רכב) ותחנות רחיצה בלא מחזור מים	4	pH, שמן מינרלי, סריקת מתכות כבדות, VSS, TSS 105°C, לתחנות רחיצה בלבד: דטרגנטים
(2) אולמות אירועים, מסעדות, קניונים	4	שמנים ושומנים, pH, COD, TSS 105°C, כלורידים, נתרן
(3) מפעלי מזון ומשקאות	4	שמנים ושומנים, pH, COD, כלורידים, נתרן, חנקן קיילדל (TKN), זרחן כללי, סולפיד מומס (ביקבים)
(4) מפעל תעשייתי – מזון	4	שמנים ושומנים, VSS, TSS, BOD, pH, COD, 105°C, כלורידים, נתרן, חנקן קיילדל (TKN), זרחן כללי, סריקת מתכות כבדות
(5) משחטות, בתי מטבחיים, בתי נחירה, עיבוד דגים	4	שמנים ושומנים, pH, COD, TSS 105°C, חנקן קיילדל

נתרן, סולפיד מומס, מוליכות חשמלית, BOD, (TKN), זרחן כללי, כלורידים,		
כלורידים, כלל פחמימנים הלוגניים מומסים (DOX), COD, BOD5, סריקת מתכות כבדות, סולפאט, סולפיד מומס, pH, דטרגנטים, VSS, TSS 105°C	4	(6) טקסטיל כולל הלבנה או צביעה
COD, סריקת מתכות כבדות, pH, TSS 105°C, VSS כלורידים, דטרגנטים	4	(7) טקסטיל בלא הלבנה או צביעה
סריקת מתכות כבדות VSS, TSS 105°C, שמן מינרלי (אם קיים עיבוד שבבי), pH, סריקה דו-שנתית כמותית של VOC ו-S-VOC, כלורידים, סולפאט, סולפיד מומס, כלל פחמימנים הלוגניים מומסים, ציאנידים (DOX) COD	6	(8) מפעלי ציפוי מתכות וטיפול פני שטח
נוכחות חומרי נפץ, pH, שמן מינרלי, COD, TSS 105°C, VSS, סריקת מתכות כבדות, סריקה דו-שנתית כמותית של VOC ו-S-VOC, כלל פחמימנים הלוגניים מומסים (DOX), כלורידים, ציאנידים	4	(9) מפעל ביטחוני המייצר, מעבד או משתמש בחומר נפץ
כלורידים, נתרן, בורון, COD, סולפיד מומס, pH, דטרגנטים, אניונים, VSS, TSS 105°C, במכבסות ניקוי יבש גם: סריקה חד-שנתית כמותית של VOC	4	(10) מכבסות
שמן מינרלי, MTBE, BTEX, COD, pH, סריקה חד-שנתית כמותית של VOC ו-S-VOC	4	(11) תחנות תדלוק
COD, כלורידים, נתרן, pH, חנקן כללי כ-N, חנקן קיילדל (TKN), זרחן כללי כ-TSS 105°C, כ-p, בורון	4	(12) רפת או חזיריה או לול
סריקת מתכות כבדות, סולפיד מומס, סולפאט, כלורידים, pH, COD, TSS 105°C, VSS	4	(13) מפעלי עיבוד עורות או בורסקאות
שמן מינרלי, שמנים ושומנים, סריקת מתכות כבדות, pH, BOD, TSS 105°C, VSS, COD, חנקן קיילדל (TKN), זרחן כללי, כלורידים, סולפיד מומס	אשפה – 4 חומרים מסוכנים – 6	(14) תחנות מעבר
סריקת מתכות כבדות, VSS, pH, COD, TSS 105°C, סריקה חד-שנתית כמותית של VOC ו-S-VOC, כלורידים	4	(15) בתי דפוס
סריקת מתכות כבדות, BOD5, COD, שמן מינרלי, pH, VSS, TSS 105°C, פחמימנים הלוגניים מומסים (DOX), חנקן קיילדל	צריכת מים קטנה מ-5,000 לשנה – 6 צריכת מים גדולה מ-5,000 מטר מעוקב לשנה – 12	(16) מפעלי כימיה: פרמצבטיקה, ייצור כימיקלים, דבקים וצבעים, דטרגנטים, ממיסים, חומרי הדברה,

פטרוכימיה, פלסטיק		(TKN), זרחן כללי, סריקה כמותית של VOC ו-S-VOC, בדיקת חומרי הדברה לפי העניין, כלורידים
(17) קוסמטיקה ותמרוקים	צריכת מים קטנה מ-1,000 מטר מעוקב לשנה – 4 צריכת מים גדולה מ-1,000 מטר מעוקב לשנה – 6	COD, BOD5, שמן מינרלי, TSS 105°C, VSS, pH פחמימנים הלוגנים מומסים (DOX), חנקן קיילקל (TKN), זרחן כללי, סריקה דו-שנתית של VOC ו-S-VOC, כלורידים, בורון
(18) בתי חולים	4	BOD5, TSS 105°C, VSS, COD, סריקת מתכות כבדות, כלורידים, pH, סריקה כמותית של VOC ו-S-VOC, דטרגנטים
(19) בתי מלון	4	BOD5, TSS 105°C, VSS, COD, כלורידים, נתרן, pH, בורון, דטרגנטים

תוספת רביעית

(סעיפים 4(ג), 10(א) ו-11(ו))

טופס 1

(סעיף 4(ג))

הודעה על דיגום שפכי המפעל

תאריך

לכבוד

(להלן – המפעל)

הנדון: כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014

הריני להביא לידיעתך כי המפעל נכלל בתכנית הניטור של התאגיד, לפי כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014 (להלן – הכללים); הדיגום ייעשה כמפורט להלן:

מבדיקתנו עולה כי במפעלך נקודת הדיגום לפי סעיפים 6(2) ו-3(3) לכללים, תהיה:

אופן הדיגום, בכפוף להוראות סעיף 6(4), ייקבע לאחר בחינת השפכים ותהליכי הייצור במפעל (לרבות המרכיבים לדיגום). הדיגום שיעשו במפעל יהיו דיגומי חטף/מורכב, וזאת, בין השאר, מהסיבות האלה:

מספר הדיגומים שנקבעו למפעל בשנה:

המרכיבים שיידגמו במפעל הם:

לידיעתך, המפעל יחויב בתשלום בעד הדיגומים והבדיקות בכפוף לקבוע בכללים ולפי כללי

תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), התש"ע-2009, כמפורט בטבלה להלן:

מרכיב נבדק	יחידות	ערך מרבי מותר להזרמה לביוב	עלות בדיקת המרכיב הנבדק

			דיגום (חטף/מורכב)
--	--	--	-------------------

לידיעתך:

1. לפי סעיף 4 לכללים, אתה רשאי להביא לפני החברה את טענותיך בעניין תכנית הניטור, בכתב, לרבות לעניין מספר הדיגומים, המרכיבים שיידגמו, נקודת הדיגום וסוג הדיגום לפי תכנית הניטור, ובכלל זה בשאלת התאמתה של תכנית הניטור להוראות או הקלות שניתנו למפעל לפי כל דין (תוך הצגת אסמכתאות הנוגעות לעניין), בתוך 15 ימי עסקים מקבלת הודעה זו.
2. אתה רשאי לפנות לחברה בבקשה לאשר הזרמת שפכים חריגים הטעונים אישור לפי סעיף 10 לכללים.

שם החברה ופרטי החותם

טופס 2

(סעיף 10(א))

תאריך:

בקשה להזרמת שפכים חריגים הטעונים אישור על פי סעיף 10 לכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014

לכבוד

תאגיד

מאת:

אני מבקש אישור להזרמת שפכים חריגים הטעונים אישור למערכת הביוב לפי הטבלה הזו:

מרכיב	ריכוז מרבי להזרמה (מיליגרם לליטר)	תאריכי הזרמה מבוקשים (למשך תקופה של עד שלוש שנים מיום הבקשה)	ספיקה יומית מרבית (מטר מעוקב)	ספיקה יומית ממוצעת (מטר מעוקב)	ספיקה חודשית ממוצעת (מטר מעוקב)
COD					
TSS					
N					
P					

ידוע לי כי –

1. ערכים אלה, אם יאושרו, יהיו הריכוז והספיקה המרביים המותרים להזרמה.
2. ידוע לי כי אם אזורים ערכים גבוהים מאלה, אחויב בתשלום לפי פרט 3 קבוע בתוספת השלישית בכללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), התש"ע-2009.

על החתום
מנהל המפעל

טופס 3

(סעיף 11(ו))

הודעת חיוב

תאריך

לכבוד

(להלן – המפעל)

הגדרה: הודעת תשלום בעד הזרמת שפכי תעשייה

הריני להודיעך כי בדיגום שנערך במפעל בתאריך נמצאו שפכים חריגים כהגדרתם בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), התשע"ד-2014 (להלן – הכללים), לפי המפורט בטבלה להלן:

שפכים חריגים:

מרכיב נבדק	יחידות	ערך מרבי מותר להזרמה לביוב	ערך שנמצא בדגימת השפכים	ערך בשפכי מט"ש	ערך בקולחים היוצאים מהמט"ש

בעד החריגות המפורטות לעיל, על המפעל לשלם את התעריפים האלה לפי הפירוט שלהלן:

ספיקת השפכים בכניסה למט"ש: מטר מעוקב יומי;

תעריף שפכים חריגים לחיוב לפי הנוסחה בפרט 2 בתוספת השלישית לכללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), התש"ע-2009 (להלן – כללי התעריפים): שקלים חדשים למטר מעוקב;

תעריף שפכים חריגים לחיוב לפי כמויות צריכת המים לפי מיקום נקודת הדיגום (כלל השפכים או זרם תעשייתי אחד, כמפורט בסעיף 6 לכללים), לפי הנוסחה המפורטת בפרט 2 בתוספת השלישית בכללי התעריפים: שקלים חדשים למטר מעוקב;

תעריף שפכים חריגים לחיוב לפי כמויות צריכת המים לפי מיקום נקודת הדיגום (כלל השפכים או זרם תעשייתי אחד, כמפורט בסעיף 6 לכללים), לפי הנוסחה המפורטת בפרט 2 בתוספת השלישית בכללי התעריפים: שקלים חדשים למטר מעוקב;

תעריף לחיוב על הזרמת שפכים חריגים הטעונים אישור בניגוד לסעיף 3(א)(2) בכללים: שקלים חדשים למטר מעוקב;

תעריף שפכים אסורים לחיוב לפי הפירוט להלן:

תעריף הביוב של החברה: שקלים חדשים למטר מעוקב;

מרכיב נבדק	יחידות	ערך שנמצא בדגימת השפכים	אחוז חריגה המותר להזרמה בכללים	הכפלת תעריף הביוב לפי חריגה

ערך מרבי להכפלה בתעריף הביוב (כפול 2, 4 או 6)

תקופת החיוב:

כמות המים/שפכים לחיוב: מטר מעוקב;

סך הכול חיוב על הזרמת שפכים חריגים:

סך הכוח חיוב על הזרמת שפכים אסורים:

סך הכול לתשלום:

לידיעתך! אתה רשאי להביא לפני החברה את טענותיך בעניין הודעת החיוב, בכתב, בתוך 30 ימים מקבלת הודעה זו; יצוין כי אתה רשאי גם להשיג על החלטת החברה לפני ממונה שפכי תעשייה, בתוך 60 ימים מקבלתה, לפי סעיף 11(ב) לכללים, אך זאת רק לאחר פנייה מקדימה לחברה כאמור.

אלכסנדר קושניר
יושב ראש מועצת הרשות
הממשלתית למים ולביוב

י"ב בסיוון התשע"ד (10 ביוני 2014)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)